

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **MUDr. H. B.** bývajúcej v B., zastúpená JUDr. F. V., advokátom so sídlom v B. B. proti žalovanej **T., a.s.** so sídlom v Ž., IČO X., **o vydanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 18 C 43/1997, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. P. P., JUDr. M. P. a JUDr. O. M. , takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. P. P., JUDr. M. P. a JUDr. O. M. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12 Co 119/2009 (vec Okresného súdu Banská Bystrica vedená pod sp. zn. 18 C 43/1997).

O d ô v o d n e n i e

Predseda senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. P. P. v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 12 Co 119/2009 predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu námietky zaujatosti uplatnenej žalovanou voči členom senátu 12 Co JUDr. P. P., JUDr. M. P. a JUDr. O. M. (čl. 920 - 926 spisu).

Podanú námietku žalovaná odôvodnila „nezákonným manipulovaním so súdnym spisom a jeho tolerovanie zo strany predsedu a členov senátu“, zakladajúcim pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudcov pre ich pomer k veci z dôvodu, že v priebehu konania žalovaná podaním z 9. júna 2009 upozornila súd, že v spise sa nenachádza výzva, ktorou si mala žalobkyňa uplatniť reštitučný nárok. Pri nahliadnutí do spisu 30. júna 2010 žalovaná zistila, že v prílohovej obálke sa nachádza fotokópia príspevu „Vec: vydanie nehnuteľnosti na , B. B., podľa zákona 403/90 Zb.“

Sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. P. P. k vznesenej námietke zaujatosti uviedol, že účastníkov konania nepozná, nemá žiadny vzťah k prejednávanej veci, námietku o manipulácii so súdnym spisom nepovažuje za dôvodnú a preto sa necíti byť zaujatý. Sudkyňa Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. M. P. k vznesenej námietke zaujatosti uviedla, že nemá žiadny vzťah k veci, k účastníkom konania a ich zástupcom, akúkoľvek manipuláciu so spisom odmieta. Sudkyňa Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. O. M. k vznesenej námietke zaujatosti uviedla, že účastníkov konania nepozná, nemá žiadny vzťah k veci ani vedomosť o tom, aby sa so súdnym spisom nezákonne manipulovalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 O.s.p.

Inštitútom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť (§ 14 až § 16 O.s.p.) sa v občianskom súdnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadŕžania určitej procesnej strane).

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Účelom § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému pojednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď:

1. k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne – napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť)
2. k účastníkom konania [o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)],
3. k zástupcom účastníkov konania (viď vyššie 2.).

Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

JUDr. P. P., JUDr. M. P. a JUDr. O. M. sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici vo vyjadreniach (čl. 935 a 936 spisu) nedeklaroval žiaden zákonný dôvod, ktorý ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný a odôvodňujúci vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci.

Vznesená námietka zaujatosti je zdôvodnená podozrením „o nezákonomnom manipulovaní so súdnym spisom a jeho tolerovanie zo strany predsedu i členov senátu.“

V zmysle čl. 1 veta prvá ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát; v zmysle čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Z čl. 48 ods. 1 veta prvá ústavy vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy; podľa čl. 141 ods. 2 ústavy sa súdnictvo vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov. V zmysle čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou (podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom).

Inštitút vylúčenia sudcu v občianskom súdnom konaní má úzku väzbu na ústavnú zásadu, v zmysle ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi. Nadriadený súd musí pri rozhodovaní o návrhu oprávnenej osoby (§ 15 a § 15a O.s.p.) starostlivo zvážiť všetky individuálne okolnosti veci a rozhodnúť aj so zreteľom na uvedenú ústavnú zásadu. O prípad odňatia veci zákonnému sudcovi by išlo aj vtedy, pokiaľ by nadriadený súd (§ 16 O.s.p.) vylúčil zákonného sudcu z ďalšieho prerokovávanía a rozhodovania veci bez toho, aby boli splnené podmienky pre jeho vylúčenie v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Vychádzajúc z vyššie podaného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že vzhľadom na uvádzané zákonné a ústavné záruky o nezávislosti, nestrannosti sudcu i odbornosti sudcu bez ďalšieho nezakladajú (bez náležitej objektivizácie) dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p., a to najmä nie vtedy, ak okolnosti namietané a tvrdené účastníkom konania nie sú vyvážené okolnosťami objektívnej povahy.

Z uvedených dôvodov nemožno považovať samotné tvrdenie v rovine podozrenia uvedeného v námietke za taký dôvod, ktorý by sudcov bez ďalšieho vylučoval z prejednávania a rozhodovania veci, lebo toto samotné tvrdenie ešte nesvedčí o existencii vzťahu relevantného z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. So zreteľom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že JUDr. P. P., JUDr. M. P. a JUDr. O. M. nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. októbra 2010

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta